

Sygn. akt VIII Ga 43/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2022r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2022 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) Spółka Akcyjna w W.**

przeciwko: **D. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 16 czerwca 2021 r. , sygn. akt. VIII GC 204/21 upr

1. oddala apelację,
2. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bydgoszczy na rzecz radcy prawnego J. N. kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VIII Ga 43/22

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. żądał zasądzenia solidarnie od pozwanych M. R. prowadzącego do dnia 30 listopada 2018 r. działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe (...) M. R. i D. R. kwoty 12.112,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 lutego 2020 r. do dnia zapłaty. Nadto powód domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W dniu 2 listopada 2020 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wydał w sprawie o sygn. akt VIII GNc 6142/20 nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2021 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy zwolnił pozwaną D. R. od kosztów sądowych w części, tj. w zakresie opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 2 listopada 2020 r. oraz ustanowił dla pozwanej D. R. pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2021 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek pozwanej o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymywały swoje dotychczasowe twierdzenia i wnioski.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy:

I. utrzymał w mocy nakaz zapłaty z dnia 2 listopada 2020 roku wydany przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygnaturze akt VIII GNC 6142/20 w stosunku do pozwanej D. R. w całości;

II. zasądził od pozwanej D. R. na rzecz powoda kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

III. kosztami sądowymi, od których zwolniona była pozwana obciążył Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Bydgoszczy;

IV. przyznał ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bydgoszczy na rzecz radcy prawnego J. N. kwotę 3600 zł (trzy tysiące złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 31 marca 2015 r. (...) S.A. udzielił pozwanemu M. R. kredytu w wysokości 70.000 zł na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej pozwanego. Zgodnie z § 4.01 ust. 2 umowy kredytu, kredytobiorca, w związku z udzielonym kredytem, w celu zabezpieczenia roszczeń Banku udzielił prawnego zabezpieczenia w postaci:

- 1 sztuki weksla in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową,
2. poręczenia wekslowego D. R., na wekslu własnym in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową poręczyciela wekslowego.

Sąd I instancji wskazał, że w związku z utrzymującym się przeterminowaniem w spłacie zobowiązania z tytułu umowy kredytu, w piśmie z dnia 2 maja 2017 r., wysłanym w dniu 5 maja 2017 r. na adres ul. (...), (...)-(...) B., powód wezwał pozwanego do niezwłocznej spłaty zaległości w terminie do dnia 23 maja 2017 r. Powód poinformował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację warunków kredytowania, wskazując jednocześnie, że w przypadku braku spłaty, braku złożenia wniosku o restrukturyzację lub odrzucenia wniosku o restrukturyzację, umowa kredytu zostanie wypowiedziana.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód wzywał pozwaną do spłaty zaległości wynikającej z umowy kredytu nr (...) pismami z dnia: 21 grudnia 2015 r., 3 lutego 2016 r., 19 lutego 2016 r., 1 kwietnia 2016 r., 17 października 2016 r., 2 listopada 2016 r., 2 grudnia 2016 r., zaś w piśmie datowanym na dzień 26 września 2017 r. skierowanym do pozwanych, powód dokonał wypowiedzenia umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr (...), wzywając do zapłaty całej wierzytelności banku w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia. Następnie pozwany M. R. odebrał pismo zawierające wypowiedzenie umowy kredytu w dniu 9 października 2017 r.

Sąd Rejonowy podkreślił, że powód wypełnił wystawiony przez pozwanego weksel na kwotę 12.112,20 zł. Następnie, w piśmie datowanym na dzień 4 lutego 2020 r. powód wezwał pozwanych do wykupu weksla.

Ponadto Sąd I instancji ustalił, że w dniu 7 września 2018 r. (...) S.A. zmienił nazwę na (...) S.A.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sprawy, Sąd Rejonowy zważył, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowią przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 160). Z uwagi na fakt, iż nie doręczono pozwanemu M. R. nakazu zapłaty wobec nie wskazania adresu zamieszkania pozwanego przedmiot procedowania Sądu stanowiło wyłącznie roszczenie skierowane przeciwko pozwanej D. R..

Sąd Rejonowy zaznaczył, że zgodnie z postanowieniami umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 31 marca 2015 r., kredytobiorca M. R., w związku z udzielonym kredytem, w celu zabezpieczenia roszczeń Banku udzielił prawnego zabezpieczenia w postaci jednego weksla in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową Wystawcy oraz poręczenia wekslowego D. R., PESEL (...) na wekslu własnym in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową poręczyciela wekslowego. W związku z brakiem spłaty powstałego

zadłużenia przeterminowanego, powód wypowiedział umowę kredytu i wypełnił weksel na kwotę odpowiadającą aktualnemu zadłużeniu pozwanego M. R..

Sąd I instancji wskazał, iż zapłata weksla może być zabezpieczona poręczeniem, zaś zgodnie z treścią art. 31 Prawa wekslowego, poręczenie (awal) może być umieszczone na wekslu bądź na przedłużku. Skutkiem udzielenia poręczenia jest powstanie stosunku zobowiązaniowego pomiędzy poręczającym a remitentem. Poręczenie jest zobowiązaniem o charakterze abstrakcyjnym, a więc niezależnym od porozumienia zawartego między wystawcą, a remitentem, akcesoryjnym – zobowiązanie jest ważne, mimo że zobowiązanie za które poręczył okazało się nieważne, solidarnym – poręczyciel odpowiada za zapłatę weksla solidarnie z pozostałymi dłużnikami wekslowymi, bezwarunkowym – zapłata weksla przez awalistę nie może być uzależniona od warunku oraz nieodwoalnym – nie może zostać odwołane, albowiem przepisy prawa wekslowego nie przewidują takiej możliwości. Podkreślenia wymaga, że co do zasady poręczenie wekslowe ma charakter ściśle abstrakcyjny, a jego skutki mogą być oceniane tylko i wyłącznie na podstawie prawa wekslowego. Poręczyciel, składając podpis na wekslu, zaciąga wobec remitenta własny dług.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwana D. R. nie kwestionowała swojego podpisu na wekslu in blanco, zaś treść adnotacji: „Poręczam za wystawcę weksla (...) D. R.”, jest jednoznaczna i odpowiadająca wymogom art. 31 ustawy Prawa wekslowego, wobec czego pozwana ponosi odpowiedzialność jako poręczyciel wekslowy, a jej zobowiązanie jest ważne.

Zdaniem Sądu Rejonowego przedstawione zarzuty pozwanej, nie podważyły skutecznie zasadności dochodzonego w niniejszym procesie roszczenia. Sąd I instancji podkreślił, że pozwana winna przedstawić dowody na okoliczność nieprawidłowego wystawienia weksla lub nieważności poręczenia wekslowego, czego nie uczyniła. Sąd Rejonowy wskazał, że mając na względzie przedstawiony przez powoda materiał dowodowy, na uwzględnienie nie zasługuje zarzut pozwanej co do braku skuteczności wypowiedzenia przez powoda umowy kredytu. Powód wykazał w niniejszym postępowaniu fakt skierowania zarówno do pozwanej D. R., jak i do M. R. oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu nr (...), które zostało zawarte w piśmie z dnia 26 września 2017 r. Z przedłożonego przez stronę powodową materiału dowodowego wynika, że przedmiotowe pismo zostało skierowane na adres wskazany przez pozwanego w umowie kredytu i doręczono je pozwanemu M. R. w dniu 9 października 2017 r. Jednocześnie powodowa spółka wykazała fakt nadania przedmiotowego pisma w dniu 29 września 2017 r. na adres pozwanej, tj. ul. (...), (...)- (...) B.. Stwierdzenia w tym miejscu wymaga, że adres, na jaki zostało wysłane wypowiedzenie umowy kredytu do pozwanej, został wskazany przez pozwaną w niniejszym postępowaniu, jako jej aktualny adres zamieszkania. Powód, wbrew twierdzeniom pozwanej, wykazał również fakt poinformowania kredytobiorcy o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu, co zostało dokonane w piśmie z dnia 2 maja 2017 r., nadanym do pozwanego w dniu 5 maja 2017 r.

W odniesieniu do podniesionego przez pozwaną zarzutu wadliwego i bezpodstawnego doliczenia przez powoda kwoty 30 zł z tytułu poniesionych kosztów, Sąd Rejonowy miał na uwadze okoliczność, iż z treści wezwania do wykupu weksla wynika, że są to koszty upomnień. Zważywszy jednocześnie, że pozwana w deklaracji poręczyciela wekslowego, przyjęła do wiadomości, iż bank ma prawo wypełnić weksel na sumy odpowiadające aktualnym roszczeniom banku, które obejmują m.in. zapłatę prowizji i opłat wynikających z umowy oraz zwrot kosztów dochodzenia roszczeń objętych zabezpieczeniem wekslowym, a powód wykazał fakt wzywania pozwanych do zapłaty należności wynikających z umowy kredytu, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że roszczenie powoda w tym zakresie jest uzasadnione.

Na uwzględnienie, zdaniem Sądu Rejonowego nie zasługuje również podniesiony przez pozwaną zarzut naruszania przez zgłoszone roszczenie odsetkowe ustawowego zakazu anatocyzmu. Zgodnie z art. 5 prawa wekslowego w wekslu, płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. Stopa odsetek powinna być określona w wekslu, w braku jej określenia zastrzeżenie oprocentowania uważa się za nienapisane. Odsetki biegną od daty wystawienia weksla, jeżeli nie wskazano innej daty. Weksel jest ważny, ale tylko na sumę oznaczoną jako kapitał. Podkreślenia jednak wymaga, że artykuł 5 prawa wekslowego nie dotyczy odsetek za zwłokę w zapłacie weksla (art. 48 i 49 prawa wekslowego). Są to odsetki ustawowe, których źródłem

jest przepis prawa wekslowego. Jak bowiem wynika z treści art. 48 zd. 1 prawa wekslowego, posiadacz weksla może żądać od zobowiązanego zwrotnie: 1) nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, jeżeli je zastrzeżono; 2) odsetek od wysokości sześć od sta, a przy wekslach, wystawionych i płatnych w Polsce, odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia płatności; 3) kosztów protestu, dokonanych zawiadomień, tudzież innych kosztów; 4) prowizji komisowej, która w braku umowy wynosi jedną szóstą od sumy wekslowej i nie może przekroczyć tej stopy. W doktrynie wskazuje się przy tym, iż „ze względu na to, iż z art. 48 nie wynika, iż są to odsetki od nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej, stosuje się art. 482 k.c. Zatem od chwili wytoczenia powództwa o zapłatę sumy wekslowej, wraz z zastrzeżonymi na wekslu odsetkami, wierzyciel wekslowy może żądać odsetek za opóźnienie w wysokości określonej w art. 48 od niezapłaconej lub nieprzyjętej sumy wekslowej oraz od sumy niezapłaconych odsetek zastrzeżonych na wekslu. Odsetki za opóźnienie należą się od dnia płatności aż do dnia zapłaty” (I. Heropolitańska [w:] Komentarz do ustawy - Prawo wekslowe [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Warszawa 2011, art. 48). Jednocześnie, mając na uwadze, iż zgodnie z art. 73 prawa wekslowego do terminów ustawowych lub w wekslu oznaczonych nie wlicza się dnia początkowego, dopuszczalne jest naliczanie odsetek za opóźnienie od dnia następnego po dniu płatności (por.: ibidem). W niniejszej sprawie powód przedłożył weksel, na którym brak jest zastrzeżeń odnośnie odsetek. W tej sytuacji, w ocenie Sadu Rejonowego powodowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po dniu płatności, który w wekslu został określony na 19 lutego 2020 r.

W tych okolicznościach, Sąd Rejonowy uznał, że zarzuty podniesione przez pozwaną, nie zdołały podważyć skutecznie żądania pozwu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy utrzymał w mocy nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2020 r. o sygn. akt VIII GNc 6142/20 oraz w pozostałych punktach sentencji wyroku rozstrzygnął o kosztach procesu.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wniosła pozwana – D. R., zaskarżając ten wyrok w części tj. w zakresie punktu 1 i 2. Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła:

- naruszenie art. 482 k.c. w zw. z art. 48 prawa wekslowego w zw. z art. 880 k.c. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że jest możliwe zasądzenie od poręczyciela odsetek od dnia 19 lutego 2020r. do dnia zapłaty w sytuacji, gdy warunkiem odpowiedzialności poręczyciela za opóźnienie jest powiadomienie go o tym fakcie,

- naruszenie art. 880 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wierzyciel może dochodzić od poręczyciela zapłaty bez niezwłocznego powiadomienia poręczyciela o fakcie niespełnienia świadczenia przez dłużnika głównego w sytuacji, gdy takie zawiadomienie jest konieczne do uzyskania przez poręczyciela wiedzy o opóźnieniu dłużnika i powstaniu wymagalności roszczenia względem wierzyciela.

Wobec powyższych zarzutów, pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pozwana podniosła, że nie została zawiadomiona o opóźnieniu, co – w jej ocenie – jest warunkiem dochodzenia przez wierzyciela od poręczyciela wierzytelności. W związku z powyższym, pozwana stanęła na stanowisku, że wierzytelność nie była wymagalna i nie mogła być dochodzona powództwem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przed merytorycznym ustosunkowaniem się do zarzutów apelacji, na wstępie należy jedynie zaznaczyć, że początkowa treść uzasadnienia apelacji, zdaje się przez pomyłkę nie odnosi się do realiów niniejszej sprawy, której przedmiotem sporu nie było roszczenie oparte na treści art. 299 k.s.h.

W pozostałym zakresie, w ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, zaś wnioski, które przy tym wywiódł są w pełni uzasadnione i nie wymagają powtórzenia (vide np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83).

W pierwszej kolejności wyjaśnić trzeba, że wszystkie zarzuty przedstawione przez pozwaną w apelacji w istocie rzeczy koncentrują się wokół jednego zagadnienia, a mianowicie: niezawiadomienia pozwanej jako poręczyciela o opóźnieniu dłużnika głównego w wykonaniu zobowiązania i tym samym naruszenia art. 880 k.c. W ocenie pozwanej ta okoliczność powinna skutkować tym, iż wierzytelność nie była wymagalna i nie mogła być dochodzona powództwem.

Sąd Odwoławczy – analizując cały zebrany w sprawie materiał dowodowy – przez pryzmat przedstawionej przez pozwaną argumentacji w apelacji uznał, że zarzuty pozwanej są całkowicie chybione. Przede wszystkim, w ocenie Sądu Odwoławczego nie ma racji pozwana twierdząc, że niezawiadomienie poręczyciela powoduje niewymagalność roszczenia. Godzi się zauważyć, że twierdzenie pozwanej w powyższym zakresie nie znajduje odzwierciedlenia w bogatym orzecznictwie sądowym.

Należy wyjaśnić, że zobowiązanie poręczyciela staje się wymagalne z chwilą wymagalności długu głównego to jest z chwilą opóźnienia się dłużnika głównego ze spełnieniem świadczenia. Według przeważającego w piśmiennictwie przedmiotu zapatrywania, które należy podzielić, zawiadomienie poręczyciela o opóźnieniu się dłużnika (art. 880 k.c.) nie stanowi przesłanki wymagalności zobowiązania poręczyciela, chyba że strony postanowiły inaczej, uzależniając w umowie powstanie wymagalności długu z poręczenia od zawiadomienia poręczyciela o opóźnieniu dłużnika lub od innych zdarzeń (por. wyr. SN z 10.10.2003 r., II CK 84/02, Legalis oraz wyr. SN z 12.12.2001 r., III CKN 28/01, Legalis).

Wobec tego należy zgodzić się z poglądem, co do tego, że zawiadomienie poręczyciela o opóźnieniu się dłużnika głównego ze spełnieniem świadczenia nie wymaga formy szczególnej nawet wówczas, gdy sama umowa łącząca wierzyciela z dłużnikiem została w takiej formie zawarta. Za skuteczne należy zatem uznać nawet ustne poinformowanie poręczyciela o zaistniałej sytuacji. Zatem z przepisu art. 880 k.c. nie wynika, aby brak zawiadomienia poręczyciela o opóźnieniu się dłużnika głównego ze spełnieniem świadczenia lub też niedochowanie przez wierzyciela terminu złożenia takiego oświadczenia wyłączało wprost obowiązek wykonania zobowiązania przez poręczyciela. Brak zawiadomienia o opóźnieniu dłużnika nie wpływa bowiem na wymagalność roszczenia wierzyciela względem poręczyciela. Ma ono charakter informacyjny i nie stanowi dodatkowej przesłanki, by wierzyciel mógł kierować żądanie spełnienia świadczenia przez poręczyciela. Obowiązek ten aktualizuje się zatem przez sam fakt wymagalności wierzytelności zabezpieczonej (por. M. Fras, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom V. Zobowiązania. Część szczególna, WKP 2018, LEX).

Sąd Odwoławczy podziela, pogląd zgodnie z którym przesłanką odpowiedzialności poręczyciela jest tylko brak spełnienia świadczenia przez dłużnika głównego (art. 876 k.c.). Co więcej, należy zgodzić się także ze stanowiskiem, że wymagalność długu głównego przesądza też o konieczności wykonania zobowiązania przez poręczyciela. Wobec tego, uznać trzeba, że względny charakter przepisu przemawia za tym, że nawet brak zawiadomienia w świetle art. 876 k.c. nie może wyłączać odpowiedzialności poręczyciela (por. J. Ciszewski, Kodeks cywilny, Komentarz aktualizowany 2022r. LEX).

W ocenie Sądu Odwoławczego jeszcze raz należy zaakcentować, że poręczenie ma charakter akcesoryjny, a nie subsydiarny, co oznacza, że poręczyciel odpowiada jak współdłużnik solidarny (art. 881), a zatem jego dług staje się wymagalny z chwilą, gdy dłużnik główny opóźni się ze spełnieniem swego świadczenia. Z tego wynika, że niezawiadomienie poręczyciela o opóźnieniu dłużnika głównego pozostaje bez wpływu na wymagalność roszczenia. W konsekwencji, zaniechanie zawiadomienia nie skutkuje modyfikacją zakresu odpowiedzialności poręczyciela, ani tym bardziej nie może prowadzić do automatycznego zwolnienia poręczyciela z obowiązku świadczenia na rzecz wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., II CK 84/02; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 stycznia 2004 r., I ACa 401/03, LEX nr 175232; wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 26 października

2011r., III Ca 994/08, LEX nr 1714075; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 sierpnia 2018 r., I AGa 175/18; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2019 r., VI ACA 53/18; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 czerwca 2020 r., I ACA 392/19).

Przechodząc dalej do omówienia przedmiotowej sprawy, nie można także utracić z pola widzenia okoliczności, iż z akt sprawy jednoznacznie wynika – wbrew twierdzeniom pozwanej – że pozwana posiadała wiedzę w opóźnieniu w zapłacie przez dłużnika głównego w zapłacie (zob. wezwania do zapłaty – k. 140 -146 akt). Ponadto o wiedzy pozwanej o opóźnieniu w zapłacie przez dłużnika głównego świadczy również to, że powód w piśmie z dnia 26 października 2017r. skierował do pozwanych wypowiedzenie umowy o kredyt, wzywając jednocześnie do zapłaty całej wierzytelności w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia. Kluczowe jest to, że przedmiotowe wypowiedzenie umowy kredytu zostało nadane również na adres pozwanej (zob. k. 13- 16 akt). Przy czym, należy zwrócić uwagę, iż w wypowiedzeniu umowy wskazano wysokość zadłużenia. Ratio legis obowiązku wynikającego z treści art. 880 k.c jest obowiązek lojalności wierzyciela wobec poręczyciela, który zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie został spełniony.

Zaakcentować również trzeba, że zawiadomienie powinno nastąpić niezwłocznie po opóźnieniu się dłużnika ze spełnieniem świadczenia, tj. przy uwzględnieniu typowego toku czynności – bez nieuzasadnionej zwłoki, co nie oznacza „natychmiast”. Zawiadomienie może być dokonane w dowolnej formie: na piśmie (także w pozwie skierowanym przeciwko poręczycielowi), ustnie (również telefonicznie), telegraficznie, faksem itp. Pisemny tekst zawiadomienia niekoniecznie musi być opatrzony podpisem (por. J. Gudowski, Kodeks cywilny, Komentarz. Tom V. Zobowiązania, WKP 2017r. LEX).

Jednakże, zdaniem Sądu Odwoławczego najistotniejsze w przedmiotowej sprawie jest – a co zdaje się umykać pozwanej – to, że wypowiedzenie umowy (zawierające informację o wysokości zadłużenia) zostało nadane na następujący adres pozwanej : (...) (zob. k. 14 akt), a więc na taki sam adres, który sama pozwana wskazała we wniesionych zarzutach (zob. k. 86 akt) oraz na taki sam adres, na jaki skutecznie doręczono pozwanej nakaz zapłaty (zob. k. 85 akt).

W związku z powyżej zaprezentowaną sekwencją zdarzeń, co zresztą słusznie także zauważył Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (zob. k. 225 v akt), powód wykazał, iż poczynił wszelkie działania, aby poinformować pozwaną o opóźnieniu w zapłacie przez dłużnika głównego, a nawet jeśli tylko hipotetycznie uznać, że pozwana jako poręczyciel nie została zawiadomiona o opóźnieniu w spłacie, to wówczas nie ma to znaczenia. Otóż dług staje się wymagalny z chwilą, gdy dłużnik główny opóźni się ze spełnieniem swego świadczenia – a co za tym idzie - niezawiadomienie poręczyciela o opóźnieniu dłużnika głównego pozostaje bez wpływu na wymagalność roszczenia i nie może wyłączać odpowiedzialności poręczyciela.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd Okręgowy uznając, że zarzuty pozwanej zawarte w apelacji nie zasługują na uwzględnienie - na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację (punkt 1 sentencji wyroku).

Sąd Odwoławczy przyznał także ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bydgoszczy na rzecz radcy prawnego J. D. kwotę 1200 zł (powiększoną o należny podatek od towarów i usług) tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (§ 8 pkt 5 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

SSO Elżbieta Kala